

Een Lotus in een zee van vuur

Het zijn spannende en moeilijke tijden. Ik zag gisteren en vandaag de gebeurtenissen in Den Haag en Amsterdam. Ik zie hoe de overheid met twee en waarschijnlijk nog wel meer maten meet. Ik zag het ongebreidelde geweld waarmee op ongewapende vreedzame mensen werd ingeslagen. Ik moest terugdenken aan vergelijkbare toestanden in China jaren geleden (1989) Toen waren het studenten die demonstreerden voor meer vrijheid. En toen was daar die indrukwekkende foto van die ene student die moedig en onvervaard voor een tank bleef staan. Ja een tank want de Chinese overheid is een graadje (hoewel veel meer dan een graadje is het ook niet meer) erger dan de Nederlandse. Daar greep op 4 juni na maanden van protest de overheid in door het leger erop af te sturen. Resultaat tussen de 100 en 1000 doden. Vooral studenten. Daarna is de dictatoriale staat hersteld en sindsdien is het er zeker niet op verbeterd. Vrijheid van mening is er niet, alles is staatsbezit, niemand bezit iets en je mag er pas gebruik van maken als je braaf en volgzzaam bent. Een vriendin woont in Shanghai dus ik heb informatie uit de eerste hand.

Daarna moest ik denken aan een oorlog die de ouderen onder ons zich ook allemaal herinneren: de Vietnamoorlog, een ongelofelijk vies spel werd daar gespeeld. Maar dat is niet het belangrijkste, het is wel de rode draad in elke herinnering die naar deze dingen verwijst. Een rode draad, van bloed. Van slachtoffers van geweld.

Wonend in het bovenste puntje van de Lot et Garonne, wonen we niet ver van het prachtige complex wat is gesticht door Thich Nath Hanh een van de monniken die actief deelnam aan de Vietnamdemonstraties in zijn eigen land, in deze ook weer verschrikkelijke oorlog die ontzettend veel onschuldige slachtoffers eiste. Deze man zette zich ook in om te onderhandelen voor vrede. En hij koos ervoor om slachtoffers te gaan helpen, midden in bombardementen en andere verschrikkingen. Als dank werd hij uit Vietnam verbannen. Thay zoals degenen die hem kennen hem noemen, kwam met zijn medemonniken in een groot dilemma toen de oorlog uitbrak en het land in chaos verkeerde.

Wat doe je dan als monnik, mediteren voor vrede in het vredige klooster? of je in de wereld begeven en goed doen waar je maar kunt? Dit is in mijn ogen een dilemma wat nog steeds voor veel mensen geldt. Waar kies je voor? Op je bankje liefde sturen of daadwerkelijk liefde gaan uitdelen op de plaats waar mensen het nodig hebben. Liefde in de vorm van voedsel,

knuffels, contact, gesprekken, goede raad en hulp in de vorm van goederen.

De keuze van Thay

Thich Nath Hanh was een van de eersten die koos voor deze laatste optie, naast dat hij natuurlijk altijd bleef mediteren. Hij deed beiden. Hij was daarmee de grondlegger van de geëngageerde boeddhistische beweging; een naam die hij vermeldt in zijn boek 'Vietnam'. De beweging heette 'een Lotus in een zee van vuur'. Sindsdien heeft hij zijn leven toegewijd aan de innerlijke transformatie van het individu en de gemeenschap.

Zijn reizen door Europa en de Verenigde Staten, met als doel vrede en een eind maken aan de gewelddadigheden in Vietnam, waren een reden voor dr. Martin Luther King, om hem voor te dragen voor de Nobelprijs. Natuurlijk kreeg hij die niet, want die gaat zoals we weten zelden naar echte vredesstichters. Als gevolg van deze inspanningen werd hij uit Vietnam verbannen voor de volgende 39 jaar. Daarop stichtte hij in ZW Frankrijk Village des Prunaux, ofwel Plum Village. Het is een centrum waar altijd zo'n 200 tot 300 monniken vanuit de hele wereld permanent wonen en werken, en er komen per jaar zo'n 10.000 bezoekers naar deze prachtige plaats van stilte meditatie, educatie en mindfulness.

De afgelopen jaren hebben zo'n 100.000 mensen zijn ethische manifest ondertekend en daarmee toegezegd op deze manier te zullen leven.

Deze bijzondere man heeft ook veel geschreven en een van zijn boeken sloeg ik vanmorgen open en ik las een prachtig stuk wat van toepassing is op het hier en nu.

Omarm je woede

Hij schrijft in zijn boek 'omarm je woede' een stuk over de politie.

Het beeld van een politieagent als iemand die vol vooroordeel, geweld en angst zit is geen positief beeld. Veel mensen zien momenteel de politie als hun vijand. De meesten van ons wachten tot een oorlog is uitgebroken alvorens iets te ondernemen om die te stoppen. Velen van ons beseffen niet dat de wortels van oorlog overal zijn, ook in onze eigen manier van denken en leven. We zijn niet in staat de oorlog al te zien, hoewel die al latent aanwezig is. We richten onze aandacht pas op de oorlog als die is uitgebroken en de mensen erover spreken. Dan voelen we ons overweldigd door de intensiteit van de oorlog. We voelen ons hulpeloos. We kiezen partij en hebben het gevoel dat de ene partij het recht en het gelijk aan haar kant heeft en de andere partij fout is. We veroordelen een van beide partijen, maar hebben verder niets in huis om bij te dragen tot het stoppen van de vernietigingen die de oorlog aanricht.

Als ware dharma- beoefenaar dien je de praktijk van het diep in de situatie schouwen te beoefenen om de oorlog te herkennen en te stoppen voordat die uitbreekt. Met jouw inzichten en bewustzijn kun je andere mensen helpen wakker te worden en hetzelfde bewustzijn te ontwikkelen. Samen kunnen jullie dan verhinderen dat de oorlog uitbreekt.

De Navo landen dachten (en denken) dat geweld, het bombarderen van Belgrado, (en nog veel andere landen, Irak, Syrie etc) de enige oplossing is om een einde te maken aan een conflict wat daar bestaat in hun ogen. Ze waren ervan overtuigd dat er geen andere manier was. Ze waren en zijn niet in staat om de wortels van de oorlog te zien en daar adequaat op te reageren. Die wortels waren al aanwezig lang voordat het tot een oorlog kwam. Ze zagen die niet omdat hun vermogen tot diep schouwen, tot meditatie zeer beperkt is.

Geweld kan nooit tot vrede en begrip leiden. Alleen door diep in een situatie te schouwen kunnen we de wortels van geweld herkennen en begrijpen en zo tot vrede komen.

Wat kun jij doen?

Als je een geoefend meditatiebeoefenaar bent heb je misschien een dieper inzicht dan anderen en bedenk je misschien betere manieren om een eind te maken aan rassenhaat en aan polarisatie. Dan kun je beginnen met jezelf en je inzichten delen met anderen, en vooral een voorbeeld zijn. Liefde uitdragen, niet verdelen, niet polariseren, niet veroordelen. Je kunt iemand anders niet veroordelen als je niet in die persoon zijn schoenen hebt gelopen. Jij kunt het broodnodige verschil maken.

Mei 2021